

Zákon o DPH novela 2025 ručení za nezaplacenou daň (§109 - §109ab)

Lektorka: Ing. Jana Ledvinková, září 2025

LEGISLATIVNÍ RÁMEC

- Zákon o DPH č. 235/2004 Sb. - § 109 až § 109aa
- Novela ZDPH č. 461/2024 Sb. účinná od 1.1.2025
- Daňový řád č. 280/2009 Sb. - procesní pravidla ručení

PODSTATA RUČENÍ ZA NEZAPLACENOU DPH

Institut ručení umožňuje správci daně požadovat úhradu nezaplacené DPH po příjemci zdanitelného plnění, pokud poskytovatel plnění DPH neodvedl a byly splněny zákonné podmínky pro ručení.

DŮVODY VZNIKU RUČENÍ OD 1.1.2025

1. Úhrada na nezveřejněný účet (§ 109 odst. 2 písm. c)

- Ručení vzniká při platbě na účet, který není zveřejněn v registru plátců DPH
- Platí pro úhrady přesahující dvojnásobek částky pro povinnost platby bezhotovostně (nyní nad 20.000 Kč)
- Ověření účtu: daňový portál (www.mojedane.cz) nebo aplikace EPO

2. Platba virtuálním aktivem (§ 109 odst. 2 písm. d)

- Ručení vzniká při platbě virtuálními měnami (kryptoměnami)
- Platí pro jakoukoliv částku bez limitu
- Novinka od 1.1.2025: rozšíření na všechna virtuální aktiva

3. Nespolehlivý plátcce (§ 109 odst. 3)

- Ručení vzniká při obchodování s nespolehlivým plátcem
- Ověření: registr plátců DPH (www.mojedane.cz)
- Změna od 1.1.2025: rozšíření důvodů pro označení za nespolehlivého plátce

4. Ručení při dodání pohonných hmot (§ 109 odst. 4)

- Ručení vzniká při odběru PHM od distributora, který není registrován jako distributor PHM
- Ověření: registr distributorů PHM (www.celnisprava.cz)

5. Cena zjevně odchylná od obvyklé ceny (§ 109 odst. 2 písm. a)

- Ručení vzniká při nákupu za cenu bez ekonomického opodstatnění
- Posuzuje se, zda je cena zjevně nižší než obvyklá cena a plátce o tom věděl nebo mohl vědět
- Novinka od 1.1.2025: zpřesnění definice "ceny zjevně odchylné od obvyklé ceny"

6. Úhrada na zahraniční účet (§ 109 odst. 2 písm. b)

- Ručení vzniká při platbě na účet vedený mimo ČR
- Platí pro jakoukoliv částku bez limitu

7. Platba na jiný účet určený poskytovatelem (§ 109 odst. 2 písm. e)

- Ručení vzniká při platbě na účet třetí osoby na pokyn poskytovatele plnění
- Novinka od 1.1.2025: rozšíření i na případy, kdy dodavatel formálně požaduje platbu na svůj účet, ale následně žádá o úhradu jinam

Zákon o DPH novela 2025 ručení za nezaplacenou daň (§109 - §109ab)

Lektorka: Ing. Jana Ledvinková, září 2025

NESPOLEHLIVÝ PLÁTCE VS. NESPOLEHLIVÁ OSOBA

Nespolehlivý plátcce (§ 106a ZDPH)

- Status uděluje správce daně plátcce DPH, který závažným způsobem porušuje povinnosti
- Důvody: opakované nepodání daňového přiznání, kontrolního hlášení, neuhrazení DPH, krácení daně
- Novinka od 1.1.2025: status může být udělen i za jednorázové závažné porušení

Nespolehlivá osoba (§ 106aa ZDPH)

- Status uděluje správce daně osobě, která není plátcem, ale závažným způsobem porušila daňové povinnosti
- Při registraci k DPH se automaticky stává nespolehlivým plátcem

PRAKTICKÁ DOPORUČENÍ PRO PLÁTCE

1. Preventivní opatření

- Pravidelně ověřujte obchodní partnery v registru plátců DPH
- Prověřujte bankovní účty dodavatelů před úhradou
- Zakotvěte ověřování do interních směrnic
- Uchovávejte důkazy o provedených kontrolách
- Zvažte zavedení compliance programu pro DPH

2. Způsoby ověřování

- Registr plátců DPH (www.mojedane.cz)
- Datové schránky - hromadné ověření účtů
- Webové služby pro automatizované ověřování
- Komerční nástroje pro screening obchodních partnerů

3. Zvláštní způsob zajištění daně (§ 109a ZDPH)

- Možnost uhradit DPH přímo správci daně místo dodavateli
- Využitelné v případě pochybností o spolehlivosti dodavatele
- Postup: standardní platba základu daně dodavateli, DPH na účet správce daně
- Nutno uvést správnou identifikaci (DIČ dodavatele, číslo faktury, datum plnění)

4. Obrana proti ručitelské výzvě

- Lhůta pro vyjádření: 15 dnů od doručení výzvy
- Možné argumenty: dodržení preventivních opatření, nemožnost vědět o nespolehlivosti
- Důkazní prostředky: záznamy o ověření partnera, obchodní dokumentace

Zákon o DPH novela 2025 ručení za nezaplacenou daň (§109 - §109ab)

Lektorka: Ing. Jana Ledvinková, září 2025

PROCESNÍ POSTUP PŘI RUČENÍ

1. Vymáhání od poskytovatele plnění

- Správce daně nejprve vymáhá od původního dlužníka
- Musí být využity všechny prostředky vymáhání nebo prokázána jejich neúčinnost

2. Ručitelská výzva

- Správce daně vydá výzvu k úhradě nedoplatku ručitelem
- Obsahuje výši nedoplatku a lhůtu k úhradě (15 dnů)

3. Opravné prostředky

- Proti ručitelské výzvě lze podat odvolání
- Odvolání má odkladný účinek

ZÁVĚREČNÁ DOPORUČENÍ

1. Zaveďte systematické ověřování obchodních partnerů
2. Dokumentujte provedené kontroly pro případnou obranu
3. U rizikových transakcí zvažte využití § 109a (platba DPH přímo FÚ)
4. Vyhodnocujte rizikovost transakcí (výše plnění, nový partner, nestandardní podmínky)
5. Aktualizujte interní směrnice s ohledem na změny od 1.1.2025